
19. mai 2017

Norges vassdrags- og energidirektorat
nve@nve.no

Spørsmål vedrørende ny konsekvensvurdering ved konsesjonssøknad for Bjelkeberg og Oddeheia vindkraftverk i Birkenes kommune:

E.ON Vind Sverige AB ved E.ON Vind Norge filial av E.ON Vind Sverige AB (heretter kalt E.ON Vind) søkte 29. april 2013 om konsesjon for Storehei, Bjelkeberg og Oddeheia vindkraftverk i Birkenes kommune. Vedlagt konsesjonssøknaden var en konsekvensutredning fra Sweco datert 26. april 2013. Norges vassdrags- og energidirektorat vedtok 28. mars 2014 å gi konsesjon til utbygging av 80 MW på Storehei vindkraftverk, men tok ikke da stilling til utbygging av Bjelkeberg og Oddeheia. I brev av 1. april 2016 meddelte NVE videre E.ON Vind at deler av planområdet Bjelkeberg kunne bygges ut for å utnytte nettkapasitet opp til 100 MW, mens resten av Bjelkeberg og Oddeheia ble stilt i bero. Konsesjonsvedtaket av 28. mars ble påklaget av flere parter og Birkenes kommune fremmet innsigelse. Olje- og energidepartementet (OED) ga i brev av 11. august 2016 klagen medhold. OED vektla kommunens holdning, tilkjennegjort gjennom innsigelsen, og de betydelige ulempene utbyggingen ville medføre for fugl, landskapet og friluftinteressene. Departementet mente det forelå en mulighet for at flere viktige naturtyper og rødlistearter ikke var avdekket, og at en utbygging dermed kunne komme i konflikt med forvaltningsmål for disse, og fant at det forelå en reell risiko for skade på naturmangfoldet. OED konstaterte videre at «landskapets nær urørte preg vil endre seg til et kraftproduksjonsområde med tilhørende veinett». I sitt brev poengterte OED også at det var en mulighet for at konsekvensutredningens konklusjon for vegetasjon og naturtyper var mangelfull og konkluderte med at føre-var-prinsippet for situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap måtte inngå i departementets vurdering av klagen. De viste også til Fylkesmannen i Aust-Agders uttalelse til søknaden om at en uavhengig part burde foreta naturtypekartlegging av områdene som blir berørt av inngrep, og at plassering av turbiner og andre inngrep må baseres på en slik kartlegging.

Siden klagen fikk medhold har E.ON Vind drevet en betydelig lobbyvirksomhet mot Birkenes kommune for å omgjøre innsigelsen og sammen med grunneiere og Birkenes Næringsforum fått istand flere ulike avtaler med såkalte avbøtende tiltak. Dette medførte at Birkenes kommunestyre den 16. mars 2017 vedtok å gå inn for ovenfor nevnte avtale med E.ON Vind og frafalle innsigelsen for Bjelkeberg og Oddeheia vindkraftverk med knappst mulig flertall.

Vi forventer nå at E.ON Vind sender NVE ny søknad om konsesjon for Bjelkeberg og Oddeheia vindkraftverk.

Vi har imidlertid fått høre ubekreftede rykter om at NVE har fortalt E.ON Vind at *en ny konsesjonssøknad ikke vil medføre krav om ny konsekvensutredning*. Sett i lys av OEDs vurdering alene finner vi dette merkelig og har vanskelig for å tro det er tilfelle.

I tillegg må det jo anføres at selv de delene av konsekvensutredningen som ikke var bygget på et mangelfullt kunnskapsgrunnlag, faktisk ble skrevet for fire til fem år siden. Dette er lang tid for en såpass ung sektor som vindkraftutbygging, og det har kommet svært mye ny kunnskap som bør tas hensyn til i en ny konsekvensutredning. Vi vil særlig nevne følgende momenter:

- En betydelig økning i antall publiserte vitenskapelige studier av hvilken effekt vindkraftverk og støy fra vindkraftverk har på menneskers opplevde livskvalitet og stress hos dyr. Flere av disse viser effekter som var lite kjent i 2012-2013.
- Publisering av flere vesentlige rapporter fra både norske CEDREN og svenske Vindval om effekter på miljø og mennesker.
- Betydelig mer kunnskap om vindkraftverks effekt på sårbare arter som f.eks. flaggermus i Canada og USA.
- NVEs egen konsulentrapport «Støyutbredelse ved vindkraftverk med «typisk norsk» topografi» fra 2017.
- NVEs egen «Veileder for vurdering av landskapsvirkninger ved utbygging av vindkraftverk» fra 2015.

Vi har vanskelig for å forstå at en ny konsesjonssøknad uten forutgående ny konsekvensutredning, utført av en uavhengig part, kan være i overensstemmelse med naturmangfoldlovens §§ 8 – 10 om offentlige beslutninger. En slik beslutning vil i realiteten innebære en uthuling av lovens bestemmelser om prinsipper vedrørende dette.

Vi ber med dette NVE bekrefte eller avkrefte riktigheten av ryktet om at det er kommunisert til E.ON Vind at en ny behandling av konsesjonssøknad for Bjelkeberg og Oddeheia vindkraftverk kan gjennomføres uten forutgående konsekvensutredning.

Med vennlig hilsen

På vegne av styret i Motvind-folkeaksjonen mot vindmøller i Birkenes

Terje Ånesland

Wiggo Svendsen

Kopi til: Olje- og energidepartementet, Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Aust-Agder og Vest-Agder, Miljødirektoratet, Naturvernforbundet, Den Norske Turistforening, La Naturen Leve, Norges Miljøvernforbund